

16 juni 2024

Schriftlezing: Handelingen 2: 41-47

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Leven in eenvoud en vreugde, dat is een gouden combinatie. Alleen vreugde verwaait. Alleen eenvoud wordt zuinig en zuur. Maar eenvoud en vreugde samen, wat kun je daarnaar verlangen! Dat (verlangen) kan zich als een soort heimwee in je nestelen. 'Vroeger, net na de oorlog, de mensen hadden niks maar ze hadden wel tijd en aandacht voor elkaar.' Of: 'Konden we hier maar weg gaan, boerderijtje in Frankrijk, kleine camping, eindelijk tijd voor elkaar.' Vandaag proberen we die eenvoud niet te zoeken in andere tijden of op een andere plaats, maar hier en nu. Hoe kun je nu leven in eenvoud en vreugde?

Als je op internet: '**eenvoudig leven**' intoetst kom je op de blog van Teunie. Teunie is getrouwd, moeder van 10 kinderen, oma en ze heeft een webwinkel. Haar blog gaat over consu-minderen. Voor Teunie begon dat als een noodzaak, ze had weinig geld te besteden. Maar inmiddels is 'Eenvoudig leven' haar lifestyle geworden. Zij schrijft daarover: *Ontdek hoeveel rust het geeft om met weinig tevreden te zijn. Ontdek hoe bevrijdend het is om niet mee te doen met de gekte van onze maatschappij. Ontdek hoeveel ruimte je zo creëert voor de echt belangrijke dingen in dit leven.* Eenvoud heeft te maken met: minder spullen, minder luxe. En zij noemt dat: niet meedoen met de gekte van onze maatschappij.

Bij die eerste christenen waarover we lezen in Handelingen 2 zie je ook zo'n tegenbeweging, tegen de maatschappelijke trends in. En ook die tegenbeweging uitte zich in hoe ze met bezit omgingen. *'Ze hadden alle dingen gemeenschappelijk. Ze verkochten hun bezittingen en eigendommen en verdeelden de opbrengst onder degenen die iets nodig hadden.'* Stel je voor: rijk en arm samen aan tafel. En er is genoeg voor iedereen. Het is zo eenvoudig. Wat een kracht moet daarvan uitgegaan zijn!

En tegelijk voelt het voor ons – denk ik - ongemakkelijk. Zouden wij dit eigenlijk niet ook moeten doen? Je bezit weggeven. Jouw spullen, jouw geld, het is niet exclusief van jou, het is van ons allen. Eerlijk delen. Zo hoort het in Gods koninkrijk. En in gedachten zie je die rijke jongeman uit het evangelie tegen wie Jezus ook zoiets heeft gezegd, je ziet hem afdruipen, want hij had veel bezit...

En als je dan even die beklemming hebt gevoeld, 'we moeten het echt anders gaan doen,' met de woorden van vorige week: we moeten ons bekeren... dan borrelen er allemaal 'ja-maars' op.

Ja maar, mooi ideaal hoor, dat delen, alleen, die eerste christenen hadden geen realistisch mensbeeld. Natuurlijk willen we best delen, maar alleen als iedereen goed meedoet. Je hebt mensen met wie je gerust alles zou willen delen – beschaafd over en weer – maar er zijn ook mensen die daar veel te nonchalant voor zijn. Ze lenen je gereedschap en je ziet het nooit meer terug. En dan zijn er ook nog echt alleen maar aan zichzelf denken, inhalig, alles voor henzelf. Dat zie je overal waar mensen samen moeten doen: In een studentenhuys zijn het altijd dezelfde die de vuilniszak vervangen. In de zorgverzekering betaal je mee voor wie ongezond leeft. En in de EU is het lastig om echt samen op te trekken, als het gaat om de euro en om de vluchtelingen. Dus alles gemeenschappelijk, dat is veel te idealistisch.

En er is nog een ja maar. Ja maar, je moet dat 'alles gemeenschappelijk' uit Handelingen in zijn tijd zien. Die eerste christenen dachten dat Jezus elk moment terug kon komen. Dan kun je alles weg gaan geven. Het gaat dan niet meer om de dingen van deze wereld. Paulus zegt (1 Kor. 7: 29vv) *Wat ik bedoel, broeders en zusters, is dat er maar weinig tijd rest. Laat daarom ieder die (...) bezit verwerft zo leven alsof het niet zijn eigendom is, (laat) ieder die in deze wereld leeft (zo leven) alsof die wereld voor hem niet meer van belang is. De wereld zoals wij die kennen gaat ten onder.* Dus ze waren volledig gericht op Gods nieuwe wereld.

Maar op de lange termijn is zoiets natuurlijk niet houdbaar. Al snel blijkt dat Jezus niet onmiddellijk terugkomt. En dan moet je schakelen. Want je kunt wel snel alles weg gaan geven maar dan heb je daarna niks meer. Bij Timotheüs (dan zijn we al wat verder in de tijd) is de toon al anders: *Draag de rijken van deze wereld op (...) hun hoop niet in zoiets onzekers als rijkdom te stellen, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te genieten. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig en bereid te delen.*

Dat waren de ja-maars. Nu terug: Hoe neem je dat appèl van die eerste christenen serieus?

Ze hadden alles gemeenschappelijk... 'Van de HEER is de aarde en alles wat daar leeft' eechoot Psalm 24: 1. Het begint met het *beseft* dat alles wat je hebt ten diepste niet van jou is maar van de HEER. En natuurlijk heb je er hard voor gewerkt en ken je anderen die maar wat aanrommelen, dus je vindt eigenlijk dat jij er meer recht op hebt dan die ander. Maar tegelijk weten we ook dat een deel van onze rijkdom wordt verdiend over de rug van anderen die niet de kansen hebben, niet de kracht...

En ook al geven we niet alles weg, dan blijft toch die prikkel van Timotheüs: Stel je hoop niet in zoiets onzekers als rijkdom. En dat doen we wel. Je hoopt op zijn minst dat je genoeg geld hebt om een beetje aardig te kunnen leven en wat tegenslag op te vangen. Als een enkeling dat niet doet, kan de gemeenschap dat opvangen. Maar als we dat allemaal gaan doen, dan stort onze hele economie in elkaar.

We zouden kunnen beginnen met wat we zeggen als we het over geven hebben. We zeggen dan vaak weg-geven. Dat woord moeten we afschaffen. Geven is in principe niet weg-geven maar terug-geven, aan God. 'Wij hebben het van U ontvangen en geven het U uit uwe hand' zingt een lied. Geven is daarnaast: door-geven, aan iemand anders, een medeschepsel. Het is niet weg, het gaat verder, het gaat door.

Terug naar die eerste christenen. Ze waren een tegenbeweging in hoe ze met hun bezit omgingen, maar dat was een uiting van iets anders, iets diepers. Hun leven was niet eenvoudig omdat ze alles samen deelden, maar omdat ze Jezus hadden leren kennen.

Ze waren geraakt door het evangelie. Petrus had hun verteld over Jezus, de Zoon van God, de Levende. Ze hadden die woorden toegelaten in hun hart, ze hadden de boodschap aanvaard. En in alle ingewikkeldheid van het leven (want het was toen ook niet makkelijk: Romeinse bezetting, grote ongelijkheid tussen mensen) geeft dat nieuwe geloof hun leven richting.

Hoe moeilijk we het soms ook hebben met geloven en soms maken we het ook moeilijk in wezen is het eenvoudig. Het geeft je leven focus.

Je houvast vind je bij God, in gebed, in wat je in de bijbel leest, in het geloof in Jezus Christus wiens liefde voor alles uitgaat. Er is genade, vergeving, je wordt niet afgerekend op je fouten, maar mag een nieuw begin maken. Je staat daarin niet alleen, er is een gemeenschap die met jou deze weg gaat. We zijn samen. En we staan met twee benen op de grond in deze wereld. Er moet gegeten en gedronken worden en gedeeld met wie dat nodig heeft. Praktisch. Leven in vertrouwen. Ook de toekomst is in Gods hand.

Zo geloven is niet een onderdeelje van je leven waar je op gezette tijden mee bezig bent, het is je drijfveer bij alles. Dat geeft richting in alle ingewikkeldheid van het leven.

Dus het geheim van die eenvoud zit in twee dingen: **geloof**, je toevertrouwen aan de liefde van Christus, leven met God, met zijn woorden, met bidden, met lofprijzing. **gemeenschap**, samen eten, samen delen en daarin niet eenkennig zijn, dan krijg je ook bij buitenstaanders goodwill.

Geloof en gemeenschap, dat geeft richting. Het helpt je om een mens uit één stuk te zijn. Niet in de ban van de overdaad die je wordt voorgeschoteld. Niet voortdurend bezig met hebben 'Steeds maar meer!' Maar met aandacht voor wat er echt toe doet: liefde, aandacht, gerechtigheid. Daarin stimuleren we elkaar.

Geloof en gemeenschap helpt je ook om niet uit het lood te raken door het onrecht in de wereld, maar met visie in het leven te staan. Zoek de vrede voor de stad, zegt Jeremia. Wat kan ik op mijn plek doen om de vrede te dienen?

Geloof en gemeenschap geven focus, eenvoud, te midden van alles wat ons leven ingewikkeld maakt en ons opjaagt. Je hoeft niet met alles mee te doen. Je kunt 'nee' zeggen.

Straks vieren we de Maaltijd van de Heer. Laten we dat doen in een geest van eenvoud en vol vreugde. Je proeft van het brood en de wijn en zo laat je de liefde van Christus tot je doordringen. En als je om je heen kijkt zie je dat je niet alleen bent. We vieren samen, in een geest van eenvoud, vol vreugde.

Amen.